

ສ.ປ.ປ.ລາວ

ເຂົ້າຮ່ວມອາຊຽນ: 23 ກໍລະກົດ 1997

ນະຄອນຫຼວງ: ວຽງຈັນ

ປະຊາກອນ: 6.4 ລ້ານ ຄົນ

ເນື້ອທີ່: 236,800 ກມ²

ຄວາມໜາແໜ້ນ: 27 ຄົນ/ກມ²

ອາຍຸປານກາງ: 21 ປີ

ສາສະໜາ: ຄົນສ່ວນຫຼາຍເປັນ ຊາວພຸດ ແຕ່ຍັງມີຫຼາຍຄົນເຊື່ອ ຖືສາສະໜາຜີ.

ພາສາ: ພາສາລາວ (ເປັນທາງ ການ). ຫຼາຍຊົນເຜົ່າເວົ້າພາສາ ມື້ງ, ກິມໝຸ ແລະ ພາສາຊົນ ເຜົ່າອື່ນໆ. ແຕ່ມີຫຼາຍຄົນໃນ ຕົວເມືອງໃຫຍ່ສາມາດເວົ້າພາ ສາອັງກິດ. ບາງຄົນສາມາດ ເວົ້າພາສາຝຣັ່ງ, ໄທ, ຈີນ.

ເສດຖະກິດ: ປະຊາຊົນສ່ວນຫຼາຍ ເປັນຊາວນາ. ໄມ້, ຄຳ, ທອງ, ກາເຟ ແລະ ໄຟຟ້າ ແມ່ນສິນ ຕົ້າສິ່ງອອກສ່ວນໃຫຍ່ ແລະ ການທ່ອງທ່ຽວແມ່ນເປັນແຫຼ່ງ ລາຍໄດ້ທີ່ດີ.

ລາຍໄດ້ຕໍ່ຄົນ: \$880 (US)

ລາຍໄດ້ປຽບທຽບຕໍ່ຄົນ: \$2,400 (US)

ລະດັບລາຍໄດ້ປຽບທຽບ: 180

ສຳປະສິດຈີນີ: 34.6

ລາວ

ພາບນີ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນເຮືອນຂອງຜູ້ຮຸ້ງມີໃນປະເທດລາວປະມານປີ 1870 ຄືກ່ອນທີ່ປະເທດລາວຈະຕົກເປັນ ຫົວເມືອງຂຶ້ນຂອງຝຣັ່ງ. ທ່ານສັງເກດເຫັນອັນໃດທີ່ຄ້າຍຄືກັບເຮືອນຂອງຄົນລາວໃນຍຸກປະຈຸບັນນີ້ບໍ່? ມີຫຍັງທີ່ ແຕກຕ່າງກັນແດ່?

ປະຫວັດສາດ

ມະນຸດໄດ້ອາໄສຢູ່ເກືອບທົ່ວເອເຊຍຕາເວັນອອກລ່ຽງໃຕ້ ເຊິ່ງລວມມີ ທັງຄົນລາວ ເປັນເວລາຫຼາຍພັນປີມາແລ້ວ. ພວກເຮົາສາມາດຮຽນຮູ້ປະ ຫວັດສາດບູຮານຂອງບາງປະເທດ ເພາະປະຊາຊົນໄດ້ສ້າງຕັ້ງເຮືອນ, ວັດ ຫຼື ອະນຸສາວະລີ ຈາກຫີນ ເຊິ່ງຍັງຄົງມີໃຫ້ເຫັນຢູ່ເປັນບາງບ່ອນ, ຢູ່ໃນ ແຖບ້ານເຮົາ ສິ່ງບຸກສ້າງເກືອບທັງໝົດຖືກສ້າງດ້ວຍວັດສະດຸທີ່ອ່ອນ ກວ່າ ເຊັ່ນ ໄມ້ໄຜ່ ດັ່ງນັ້ນ ພວກມັນຈຶ່ງຫາຍສາບສູນໄປດົນນານແລ້ວ.

ປະເທດລາວໃໝ່ ຖືກຕັ້ງຂຶ້ນໃນກາງສະຕະວັດທີ 14 ໂດຍ ເຈົ້າຜ້າງຸ່ມ. ອານາຈັກຂອງພະອົງຖືກເອີ້ນວ່າ ລ້ານຊ້າງ ແລະ ມັນກວມເອົາດິນແດນ ຂອງລາວທັງໝົດໃນປະຈຸບັນ ແລະ ຍັງກວມເອົາຫຼາຍສ່ວນຂອງພາກ ເໜືອ ແລະ ພາກຕາເວັນອອກຂອງໄທ. ໃນປີ 1373 ລູກຊາຍຂອງພະອົງ

ຮູບແຕ້ມນີ້ແມ່ນຮູບຂອງແມ່ຍິງ ລາວ 4 ຄົນ ໃນປະມານປີ 1890.

ປະຊາຊົນສ່ວນໃຫຍ່ເປັນຊາວນາ ແຕ່ເຂົາເຈົ້າສາມາດຫາເງິນໄດ້ດ້ວຍຫຼາຍວິທີ. ຮູບຊ້າຍມື: ການຮ່ວນຄຳ (ປັນບ້າງ) ຢູ່ນ້ຳອູ. ຮູບກາງ: ການເຮັດໄຄແຜ່ນ, ອາຫານພິເສດຂອງຫຼວງພະບາງ ເຊິ່ງເຮັດຈາກໄຄ ໂຮຍໜ້າດ້ວຍເມັດໝາກງາກັບເຄື່ອຫອມ ແລ້ວນຳໄປຕາກແດດໃຫ້ແຫ້ງ. ຫຼັງຈາກນັ້ນກໍ່ນຳໄປຈົນ ຫຼື ຂາງໄຟກ່ອນຈຶ່ງກິນ. ຮູບຂວາມື: ການເຮັດເຄື່ອງຫຼິ້ນສຳລັບເດັກນ້ອຍ. ເມື່ອທ່ານແກວ່ງໝາກບານທີ່ຫ້ອຍຢູ່ກ້ອງເຄື່ອງຫຼິ້ນນີ້ ໄກ່ສີ່ໂຕກໍ່ຈະຍົກຫົວຂຶ້ນ-ລົງ, ເບິ່ງຄືກັບວ່າພວກມັນກຳລັງຕອດກິນເຂົ້າ.

ເຈົ້າອານຸວົງແມ່ນກະສັດທີ່ປົກຄອງປະເທດລາວ ເລີ່ມແຕ່ປີ 1805 ຮອດປີ 1828. ພະອົງໄດ້ຊົງນຳພາການຕໍ່ສູ້ຕ້ານສະຫຍາມ (ໄທ ໃນປະຈຸບັນ) ເພື່ອຍາດເອົາເອກະລາດກັບຄືນມາສູ່ປະເທດລາວ. ແຕ່ກອງທັບໄທໄດ້ມີໄຊເໜືອກວ່າຍ້ອນປັດໄຈຫຼາຍຢ່າງ ແລະ ພວກເຂົາໄດ້ທຳລາຍພື້ນທີ່ສ່ວນໃຫຍ່ຂອງວຽງຈັນ.

ຄື ເຈົ້າສາມແສນໄທໄດ້ຂຶ້ນເປັນກະສັດ. ເຈົ້າສາມແສນໄທນຳເອົາຄວາມສະຫງົບຣື່ນເຢັນ ແລະຄວາມຮຸ່ງເຮືອງມາໃຫ້ອານາຈັກ. ເພິ່ນປັບປຸງລະບົບອຳນາດລາຊະການ ເພື່ອຈັດການອານາເຂດອັນກວ້າງໃຫຍ່ນີ້ ແລະປັບປຸງການປ້ອງກັນປະເທດໃຫ້ເຂັ້ມແຂງຂຶ້ນ.

ຄວາມຍຸ່ນເຍັນເປັນສຸກອັນມີນາແສນນານໄດ້ຖືກທຳລາຍລົງຈາກສົງຄາມອັນຕໍ່ເນື່ອງໂດຍສູ້ຍົນກັບປະເທດເພື່ອນບ້ານຄື: ມຽນມ້າ, ຫວຽດນາມ ແລະ ອານາຈັກອະຍຸທະຍາຂອງໄທ. ໃນປີ 1637 ເຈົ້າສຸລິຍະວົງສາໄດ້ຂຶ້ນສະເຫວີຍລາຊະການ ແລະ ໄດ້ນຳເອົາສັນຕິສຸກຄືນມາອີກ. ພະອົງໄດ້ເຈລະຈາກ່ຽວກັບເຂດແດນກັບ ຫວຽດນາມ ແລະ ໄທ ເພື່ອຢຸດຕິສົງຄາມ ກັບປະເທດເຫຼົ່ານັ້ນ. ພາຍໃຕ້ການນຳພານີ້, ສາສະໜາພຸດໄດ້ແຜ່ຂະຫຍາຍ, ວຽງຈັນກາຍເປັນເມືອງທີ່ໜ້າອັດສະຈັນ ແລະ ກາຍເປັນເມືອງທີ່ຮຸ່ງເຮືອງທາງດ້ານສິລະປະ ແລະ ວັນນະຄະດີ. ການປົກຄອງ

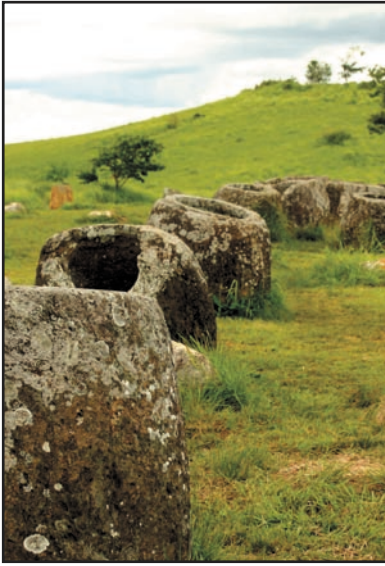

ຂອງເຈົ້າສຸລິຍະວົງສາ ມັກຈະຖືກຮູ້ຈັກວ່າເປັນຍຸກທອງຄຳຂອງວັດທະນະທຳລາວ.

ເຈົ້າສຸລິຍະວົງສາເປັນຜູ້ນຳທີ່ເຂັ້ມແຂງ ເຊິ່ງສາມາດໂຮມເອົາເຜົ່າຕ່າງໆເຂົ້າເປັນປະເທດ. ແຕ່ພາຍຫຼັງທີ່ພະອົງສິ້ນພະຊົນໃນປີ 1694 ອານາຈັກລ້ານຊ້າງກໍ່ໄດ້ແຕກອອກເປັນ 3 ຝ່າຍ ຄື: ຫຼວງພະບາງໃນທາງພາກເໜືອ, ວຽງຈັນໃນພາກກາງ ແລະ ຈຳປາສັກທາງພາກໃຕ້. ພາຍໃຕ້ການປົກຄອງຂອງກະສັດອົງດຽວ ທັງສາມອານາເຂດນີ້ສາມາດມີຄວາມເຂັ້ມແຂງພໍທີ່ຈະຮັກສາສັນຕິສຸກ ແລະ ເອກະລາດໄດ້. ແຕ່ຫຼັງຈາກ ທີ່ແຕກແຍກກັນ ເຮັດໃຫ້ແຕ່ລະອານາຈັກອ່ອນແອເກີນໄປທີ່ຈະປົກປ້ອງຕົນເອງ. ໄທຄອບຄອງວຽງຈັນ ແລະ ຈຳປາສັກໃນປີ 1778. ຫຼວງພະບາງຖືກຍຶດທຳອິດ ໂດຍມຽນມ້າ ຈາກນັ້ນ ກໍ່ແມ່ນສະຫຍາມ. ສະຫຍາມປ່ອຍໃຫ້ແຕ່ລະອານາເຂດຮັກສາລາຊາຂອງຕົນເອງໄວ້, ແຕ່ບັງຄັບໃຫ້ເສຍພາ

ປີໃໝ່ລາວ ເປັນງານບຸນໃຫຍ່ທີ່ສຸດຂອງຄົນລາວ ເຊິ່ງມີການສະເຫຼີມສະຫຼອງອັນຍິ່ງໃຫຍ່. ສາສະໜາພຸດແມ່ນສາສະໜາຫຼັກຂອງລາວ. ພະສົງເຫຼົ່ານີ້ກຳລັງເດີນຂະບວນແຫ່ວ ເປັນອີກກິດຈະກຳໜຶ່ງທີ່ເກີດຂຶ້ນໃນບຸນປີໃໝ່ລາວ.

ທິ່ງໄຫຫີນຢູ່ແຂວງຊຽງຂວາງ ແມ່ນເຕັມໄປດ້ວຍໄຫຫີນຫຼາຍພັນໜ່ວຍ, ຕາມຕຳນານເລົ່າລືກັນວ່າ ໄຫຫີນເຫຼົ່ານີ້ ສ້າງໃນສະໄໝ ຂຸນເຈືອງ ເພື່ອເຮັດເຫຼົ່າສະຫຼອງກິດຈະກຳໃດໜຶ່ງ ແຕ່ຍັງບໍ່ມີໃຜສາມາດໃຫ້ຂໍ້ມູນຢ່າງຈະແຈ້ງ ເທື່ອ. ແຂວງຊຽງຂວາງໄດ້ຖືກເຄື່ອງບົນຂອງອາເມຣິກາຖິ້ມລະເບີດໃສ່ຢ່າງໜັກໃນລະຫວ່າງປີ1964-1975. ປະ ຊາຊົນສ່ວນໃຫຍ່ໄດ້ພາກັນເຂົ້າໄປລີ້ຢູ່ໃນຖ້ຳ ແລະ ມີຫຼາຍຄົນຖືກຂ້າຕາຍ. ເຂົາເຈົ້າຖືກຈາລຶກໄວ້ດັ່ງຮູບປັ້ນຂ້າງ ເທິງນີ້.

ຊີວິດໃນຖ້ຳແມ່ນລຳບາກ ແລະ ອັນຕະລາຍຫຼາຍ ແຕ່ປະຊາຊົນກໍ່ໄດ້ຊ່ວຍເຫຼືອເຊິ່ງກັນ ແລະ ກັນ. ໃນຖ້ຳນີ້ມີທັງ ໂຮງຮຽນ ແລະ ໂຮງໝໍ. ພາບນີ້ແຕ້ມຂຶ້ນ ເພື່ອວາງສະແດງຢູ່ແຂວງຊຽງຂວາງ.

ຮູບຊ້າຍ: ພະທາດຫຼວງຈາກຮູບແຕ້ມປະມານປີ 1870. ຮູບຂວາ: ພະທາດຫຼວງໃນປະຈຸບັນ. ຕົວເມືອງວຽງຈັນ ໄດ້ມີການປ່ຽນແປງຫຼາຍໃນໄລຍະ 20 ປີ ທີ່ຜ່ານມາ. ແຕ່ພະທາດຫຼວງບໍ່ໄດ້ປ່ຽນແປງຫຼາຍ ຕະຫຼອດ 140 ປີ ທີ່ຜ່ານມາ ຖ້າສົມທຽບຮູບຊ້າຍ ແລະ ຮູບຂວາ.

ສິໃຫ້ບາງກອກ ແລະ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມຄຳສັ່ງຈາກບາງກອກ.

ຈາກນັ້ນ ຜູ້ຮຽນ ຕ້ອງການດິນແດນເພີ່ມໃນເອເຊຍຕາເວັນອອກສ່ຽງ ໄຕ້. ໃນປີ 1893 ເຮືອນຂອງຜູ້ໄດ້ມາຮອດທ່າເຮືອໃນບາງກອກ. ພວກເຂົາຄ້າງຢູ່ໃນທ່າເຮືອ ເພື່ອສະແດງຄວາມເຂັ້ມແຂງ ຈົນສະຫຍາມ ເຫັນດີນອບການຄວບຄຸມລາວໃຫ້ແກ່ຜູ້ຮຽນ.

ລະຫວ່າງສົງຄາມໂລກຄັ້ງທີ II ຍີ່ປຸ່ນຄວບຄຸມລາວ. ຍີ່ປຸ່ນຝ່າຍແຜ່ສົງ ຄາມໃນປີ 1945. ຫຼັງຈາກນັ້ນ ຜູ້ຮຽນກໍ່ພະຍາຍາມຈະຍຶດຄອງປະເທດ ລາວອີກ. ນັກຮົບແນວລາວອິດສະລະ ໂດຍການນຳພາຂອງ ທ່ານ ໄກສອນ ພິມວິຫານ ແລະ ເຈົ້າຊາຍສຸພານຸວົງ ໄດ້ຕໍ່ຕ້ານຜູ້ຮຽນ. ມັນເປັນ ການຕໍ່ສູ້ອັນທໍລະຫົດອິດທິນ ແລະ ຍາວນານ. ຜູ້ຮຽນອອກຈາກລາວໄປໃນ ປີ 1954 ແຕ່ປະເທດກໍ່ຍັງຖືກແບ່ງແຍກ ໂດຍກ້ອນກຳລັງທີ່ແຕກຕ່າງກັນ. ຈາກນັ້ນ ອາເມຣິກາກໍ່ໄດ້ຮຸກຮານຫວຽດນາມ, ໄດ້ຖິ້ມລະເບີດໃສ່ລາວ ແລະ ກຳປູເຈຍຢ່າງໜັກໜືນ. ໃນທີ່ສຸດ ພັກຄອມມູນິດກໍ່ໄດ້ຮັບໄຊຊະນະ ລາວກໍ່ໄດ້ປະກາດເປັນປະເທດ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາ ຊົນລາວ ໃນປີ 1975. ຫຼັງຈາກ ສະຖາປະນາປະເທດເປັນເອກະລາດແລ້ວ ລັດຖະບານໄດ້ ບັບກົນລະຍຸດຫຼາຍດ້ານ ເພື່ອບົກບັກຮັກສາ ແລະ ສ້າງສາ ປະເທດຊາດ ໃຫ້ຈະເລີນກ້າວໜ້າດັ່ງທຸກວັນນີ້.

ນັບແຕ່ປີ 1975 ທີ່ປະເທດລາວ ໄດ້ຮັບເອກະລາດຄືນມາລະບົບ ການສຶກສາ ແລະ ສຸຂະພາບ ແມ່ນໄດ້ຮັບການຍົກລະດັບດີຂຶ້ນ ເລື້ອຍໆ. ອ້າຍໜູນ້ອຍກໍ່ໄດ້ຊ່ວຍ ໂດຍຈັດໃຫ້ມີງານແຈກປຶ້ມຕາມ ໂຮງຮຽນ ແລະ ບ້ານຕ່າງໆໃນ ຊຸມນະບົດ ເພື່ອສົ່ງເສີມໃຫ້ເດັກ ນ້ອຍໄດ້ອ່ານປຶ້ມ. ມີເດັກນ້ອຍ ລາວຫຼາຍຄົນທີ່ໄດ້ຮັບປຶ້ມເຫຼິ້ນ ທຳອິດຂອງພວກເຂົາໃນງານ ແຈກປຶ້ມຂອງອ້າຍໜູນ້ອຍ.

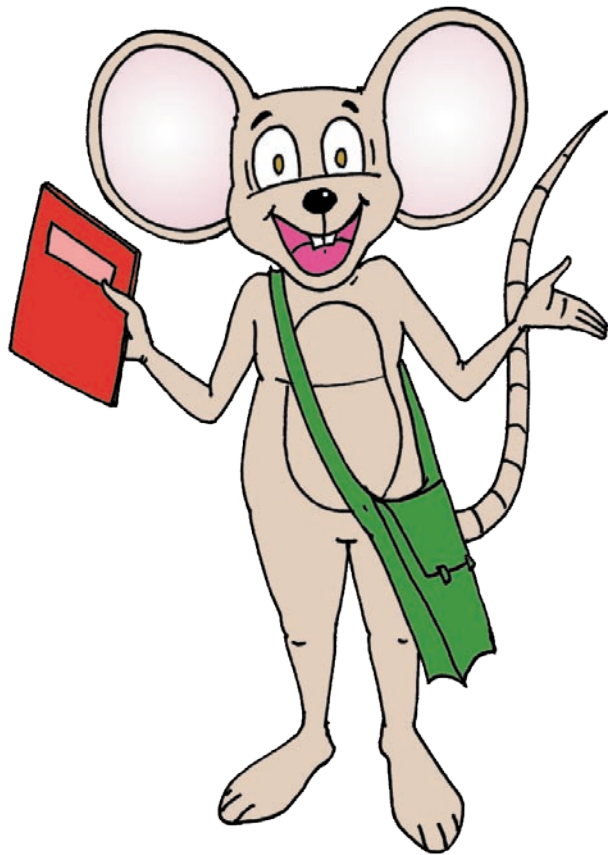
ກ່ຽວປະເທດ , ອາຊຽນ

ໂດຍ: ລຸງຊາຊ່າ

ປະຫວັດສາດ • ວັດທະນະທຳ • ພູມມີປະເທດ • ສາສະໜາ • ນິທານ

ເຈົ້າສາມາດອ່ານເພີ່ມ ເຕີມໄດ້ໃນປຶ້ມຫົວນີ້!

ກຸ່ມປະເທດ ອາຊຽນ

ຂຽນ: ລຸງຊາຊ່າ, ແຕ້ມ: ເຊັ່ງໄຊ ກຸ່ງຊິງ ແລະ ກິງຊິວ ເຊັ່ງລີ, ແປ: ໄຜ່ຫວານ, ໂຮງຊັ້ນນາ ບໍລິການແປພາສາ.

ກວດແກ້: ບັນນາທິການ ອ້າຍໜູນ້ອຍ, ຈັດພິມໂດຍ: ສຳນັກພິມ ອ້າຍໜູນ້ອຍ, ຫຼວງພະບາງ.

ທະບຽນອະນຸຍາດ: ລທບ 370/ພຈ08112011. ພິມຄັ້ງທີ 1

ພິມທີ່ ໂຮງພິມ ສີສະຫວາດ, ວຽງຈັນ, 2011. ຂະໜາດ 19x26ຊມ, ຈຳນວນ 6000 ຫົວ

ສະຫງວນລິຂະສິດບົດຂຽນ © 2012 ລຸງຊາຊ່າ, ສະຫງວນລິຂະສິດຮູບແຕ້ມ © 2012 ອ້າຍໜູນ້ອຍ

ບາງຮູບພາບໃນປຶ້ມຫົວນີ້ ໄດ້ມາຈາກ www.wikipedia.com. ບາງຮູບເຂົ້າເຈົ້າບໍ່ຖືລິຂະສິດ ບາງຮູບກໍອະນຸຍາດໃຫ້ໃຊ້ຕາມລະບຽບຂອງອົງການ Creative Commons. ລາຍລະອຽດທ່ານສາມາດເຂົ້າຊົມ <http://creativecommons.org/licenses/bysa/3.0/> (ຫຼື 2.5 ຫຼື 2.0, ຫຼື ຕາມທີ່ໄດ້ຂຽນໄວ້ແຕ່ລະຮູບ). ພວກເຮົາຂໍຂອບໃຈນຳບັນດານັກຖ່າຍຮູບທັງຫຼາຍ ທີ່ເຮັດວຽກຢ່າງໜັກ ເພື່ອໃຫ້ຜູ້ຄົນໄດ້ນຳໃຊ້ຢ່າງກວ້າງຂວາງ. ໜ້າປົກ: ຄວາຍ: PaulRudd CC-BY-SA 3.0; ນັກຟ້ອນ: Frank Wouters, CC-BY-SA 2.0; ປະຕູໄຊ: Slug78 CC-BY-SA 2.0; ສຸເລົ່າ: Azreey CC-BY-SA 3.0

The Countries of ASEAN, with non-fiction text and story selection by Sasha Alyson, Story illustrations by Sengsay Khouosong and Kongsoua Sengli. Published by Big Brother Mouse, Luang Prabang, Lao PDR.